

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	35247
Nom	Règim pressupostari dels ens públics
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	4.5
Curs acadèmic	2019 - 2020

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1303 - Grau de Dret	Facultat de Dret	4	Segon quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1303 - Grau de Dret	41 - Règim Pressupostari dels Ens Públics	Optativa

Coordinació

Nom	Departament
MONTESINOS OLTRA, SALVADOR	60 - Dret Financer i Història del Dret

RESUM

L'objecte d'aquesta assignatura és l'estudi del règim jurídic dels pressupostos dels ens públics. Tot partint del concepte, contingut i efectes de la institució pressupostària i dels principis constitucionals relatius a la mateixa (unitat, anualitat, especialitat qualitativa i quantitativa, estabilitat pressupostària), l'assignatura es centra posteriorment en l'anàlisi i aplicació pràctica de les normes reguladores dels procediments d'elaboració, aprovació, execució i control del pressupost sobre el que eixos principis es projecten, principalment la Llei General Pressupostària, abordant finalment el règim dels pressupostos autonòmics i locals.

Aquesta assignatura, de caràcter optatiu, s'ubica dins l'itinerari de Dret públic i permet aprofundir en l'estudi de una branca tan rellevant del Dret financer, disciplina que estudia l'ordenació jurídica de l'activitat financera de les Administracions Públiques, com és el Dret pressupostari. Parteix, per a això, dels coneixements essencials adquirits al respecte dins l'assignatura obligatòria "Dret financer i Tributari I", i permet completar als estudiants una visió més acurada del conjunt normatiu regulador de l'activitat de l'Administració Pública, en el marc de l'itinerari optatiu en el que s'insereix.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

Es recomana haver cursat Dret financer i tributari I

COMPETÈNCIES

1303 - Grau de Dret

- Capacitat per conèixer el contingut i l'aplicació de cadascuna de les branques de l'ordenament jurídic.
- Capacitat per comprendre el caràcter unitari de l'ordenament jurídic i la necessària visió interdisciplinària dels problemes jurídics.
- Capacitat per utilitzar els principis i els valors constitucionals, el respecte dels drets humans, posant una atenció especial en la igualtat entre homes i dones, la sostenibilitat i la cultura de la pau, com a eines de treball en la interpretació de l'ordenament jurídic.
- Capacitat per conèixer el marc normatiu constitucional, les institucions polítiques de l'estat i el seu funcionament.
- Capacitat per al maneig de fonts jurídiques (legals, jurisprudencials i doctrinals).
- Capacitat per llegir i interpretar textos jurídics.
- Capacitat per comunicar-se correctament de forma oral i escrita en l'àmbit jurídic.
- Capacitat d'anàlisi dels problemes jurídics i de síntesi en el seu plantejament i resolució.
- Capacitat per adquirir una consciència crítica en l'anàlisi de l'ordenament jurídic i de desenvolupar la dialèctica jurídica.
- Capacitat per adquirir els coneixements bàsics d'argumentació jurídica.
- Capacitat de creació i d'estructuració normativa.

RESULTATS DE L'APRENTATGE

- Conèixer el concepte i contingut de la institució pressupostària (relació amb competències específiques del grau E2, E7, E8)

- Conèixer el règim constitucional i desenvolupament jurídic d'elaboració, aprovació execució i control dels pressupostos de l'Estat (relació amb competències específiques del grau E2, E3, E5, E7, E8)
- Conèixer el règim pressupostari de les Comunitats Autònomes i Corporacions Locals (relació amb competències específiques del grau E2, E5, E7, E8)
- Ser capaç d'analitzar i aplicar el règim dels pressupostos des del prisma de justícia (relació amb competències específiques del grau E4, E5, E9, E10, E11, E12, E15).

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. EL PRESSUPOST: CONCEPTE I FUNCIÓ. ELS PRINCIPIS PRESSUPOSTARIS

Configuració històrica del Pressupost de l'Estat. La Llei de Pressupostos en l'ordenament espanyol. Els principis d'unitat i universalitat pressupostàries. El principi de temporalitat dels Pressupostos. El principi de especialitat pressupostària: el crèdit pressupostari. El principi de destabilitat pressupostària.

2. ELS PRESSUPOSTOS GENERALS DE L'ESTAT. CONTINGUT I EFECTES

Contingut dels pressupostos generals de l'Estat. Efectes sobre la despesa de la Llei de Pressupostos de l'Estat. Efectes de la Llei de Pressupostos en situacions jurídiques particulars. Efectes de la Llei de Pressupostos sobre els ingressos públics.

3. EL PROCEDIMENT PRESSUPOSTARI. ASPECTES GENERALS

La divisió de poders en el cicle pressupostari. Fases del procediment pressupostari: elaboració, aprovació i execució. El control del Pressupost.

4. LA FASE D'ELABORACIÓ DEL PRESSUPOST

La fixació de l'objectiu de destabilitat pressupostària. Procés d'elaboració dels Pressupostos Generals de l'Estat. Les classificacions pressupostàries d'ingressos i despeses. Criteris materials per a l'elaboració dels Pressupostos: tècniques de pressupostació.

5. FASE D'APROBACIÓ DEL PRESSUPOST

Tramitació parlamentària. Limitacions de la potestat parlamentària. Aprovació de despeses amb posterioritat a la Llei de Pressupostos: suplementos de crèdit i crèdits extraordinaris.

6. FASE DEXECUCIÓ DEL PRESSUPOST

La gestió del pressupost de despeses de l'Estat. Els crèdits pressupostaris i les seues modificacions. Ordenació de la despesa i ordenació i execució del pagament. Gestió del Pressupost d'ingressos.

7. CONTROL DEL PRESSUPOST

Contingut de la funció de control. Tipus de control. El control intern: la funció interventora. Control extern pel Tribunal de Comptes. Control extern per les Corts. Control de compliment dels objectius destabilitat pressupostària.

8. ILLÍCITS I RESPONSABILITATS EN MATÈRIA PRESSUPOSTÀRIA I DE DESPESA PÚBLICA

La responsabilitat comptable. La jurisdicció comptable del Tribunal de Comptes. Règim sancionador en matèria de subvencions. Il·límits penals: delictes de malversació i frau de subvencions.

9. PRESSUPOSTOS DELS ENS TERRITORIALS I INSTITUCIONALS

Règim pressupostari de les Comunitats Autònomes: els pressupostos de la Generalitat. Règim pressupostari de les Corporacions Locals. Règim pressupostari de l'Administració institucional. Règim pressupostari de la Seguretat Social.

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes teoricopràctiques	45,00	100
Assistència a esdeveniments i activitats externes	3,00	0
Elaboració de treballs en grup	3,00	0
Elaboració de treballs individuals	4,50	0
Estudi i treball autònom	10,00	0
Lectures de material complementari	5,00	0
Preparació d'activitats d'avaluació	15,00	0
Preparació de classes de teoria	10,00	0
Preparació de classes pràctiques i de problemes	10,00	0
Resolució de casos pràctics	5,00	0
Resolució de qüestionaris on-line	2,00	0
TOTAL	112,50	

METODOLOGIA DOCENT

- DOCÈNCIA TEÒRICA

La metodologia docent ha de ser apta per a centrar, des del principi, el problema que es vaja a tractar, presentant les seues distintes facetes, que es desenvoluparan posteriorment. Per a això, el professor o professora ha d'explicitar els nuclis problemàtics que es van a abordar en ella, així com els valors i els fins normatius perseguits per l'ordenament al regular i tractar de resoldre els dits problemes. No és concebible un procés d'ensenyança-aprenentatge del Dret que davall la capa de mera tècnica jurídica eludisca el tractament dels valors inspiradors de l'ordenament, de les necessitats socials que ha de resoldre i dels criteris en què es basa per a les solucions que adopta. Per això, ja en els moments inicials, el professor té el paper de desvetllar i explicitar per endavant eixes dimensions. En una paraula, el que la pedagogia operatòria resumeix com a "presentació de la matèria" i dels valors que la conformen i expliquen.

- ACTIVITATS APLICADES.

En segon lloc, pel contingut teoricopràctic de les matèries objecte d'estudi, és aconsellable ponderar les exposicions magistrals que les situen en el marc de l'ordenament jurídic, destacant i presentant les normes més rellevants i els criteris per a aplicar-les als problemes fonamentals que es van a abordar. Tot això amb l'objectiu de preparar per a les activitats aplicades en l'aula, com el debat de materials o la resolució de casos, basant-se en materials prèviament facilitats a l'estudiant.

En tercer lloc, cal reforçar la capacitat de l'alumne per a l'ús de les noves tecnologies, per la qual cosa tant en l'oferta i la selecció de materials com en la seua utilització i la presentació per part dels i de les estudiants dels resultats assolits s'ha de potenciar l'ús d'instruments com l'aula virtual, el maneig de bases de dades, les consultes electròniques, la presentació de panells o diapositives, etc.

- ACTIVITATS DIRIGIDES I TREBALL AUTÒNOM DE L'ESTUDIANT

En coherència amb l'enfocament del Pla d'estudis, la metodologia docent ha de dirigir-se a situar-los en condicions per a que ells mateixos descobrisquen i vagen avançant en la solució dels problemes plantejats a través d'activitats dirigides i del treball autònom de l'estudiant. Per a això, amb caràcter instrumental, és indispensable imbuir-los del rigor en el raonament, de la claredat en la separació d'aspectes diferents, en que no caiguen en salts lògics o en "prejudicis" sobre el contingut o la interpretació de les normes rellevants, i, en definitiva, en que resulten capacitats per a aconseguir i oferir la seua pròpia solució a través d'un adequat raonament tecnicojurídic i de valors i principis. En un entorn que ha sofert en els darrers temps canvis tan significatius com el de la despesa pública, fins i tot a nivell constitucional, de poc poden valdre les solucions "apreses", havent de posar l'èmfasi en la seua capacitat d'extraure per si mateixos, en cada moment, de cada marc normatiu vigent, i davant de cada concret problema plantejat, les solucions més aconsellables, inclús amb el marge de debat o d'incertesa que moltes vegades presenta l'ordenament jurídic, i que condueix a solucions disperses segons els operadors jurídics o la posició que ocupen com a aplicadors del Dret.

Finalment, la discussió de problemes no pot obviar, si és el cas, els antecedents jurisprudencials i les solucions donades per òrgans consultius, per la qual cosa el debat i les solucions en l'aula hauran d'atendre al conjunt del fenomen jurídic, integrant junt amb les normes l'experiència jurídica, els efectes externs de les dites normes i la seua incidència en la situació concreta en què haja d'aplicar-se l'ordenament. Per això, la complementarietat de les diverses facetes jurídiques d'un problema no pot obviar-se atenent a una principal i sense conèixer les seqüeles que en altres dimensions pot ocasionar o que hi incideixen recíprocament, quan, en la realitat, pràcticament totes les decisions i opcions jurídiques han de tindre en compte eixes diverses facetes jurídiques i les seues conseqüències.

AVALUACIÓ

La qualificació final es compon de:

A) **70%** d'avaluació de coneixements teòrics i pràctics, que es durà a terme mitjançant la realització d'una PROVA GLOBAL de comprensió i, si escau, d'aplicació, dels coneixements adquirits

B) **30%** d'AVALUACIÓ CONTÍNUA. En l'avaluació contínua de cada estudiant es distingirà:

- Avaluació contínua basada en l'assistència regular i participació activa en les activitats presencials proposades, tals com la realització pràctiques o la participació en tallers, l'elaboració i/o lliurament de treballs, memòries/informis i/o presentacions orals sobre tals activitats, de forma individual o col·lectiva, tot això prenent en consideració el grau d'implicació i esforç del/l'alumne/a en el procés d'ensenyament-aprenentatge i les habilitats i actituds mostrades durant el desenvolupament d'aquestes activitats: **20%**

- Avaluació contínua basada en l'assistència de l'estudiant a seminaris, visites a institucions o altres activitats proposades pel professor en l'annex a la guia; i, si escau, lliurament de treballs, memòries/informis i/o presentacions orals sobre l'activitat realitzada, de forma individual o col·lectiva, tot això prenent en consideració el grau d'implicació i esforç del/l'alumne/a en el procés d'ensenyament-aprenentatge i les habilitats i actituds mostrades durant el desenvolupament d'aquesta activitat: **10%**

Dins de l'avaluació continua es realitzaran com a mínim DUES ACTIVITATS AVALUABLES, determinant-se la seva realització en l'Annex a la Guia Acadèmica de cada professor o professora. El professor o professora de cada grup podrà realitzar activitats d'avaluació contínua addicionals, que constessin, igualment, en el corresponent Annex a la Guia Acadèmica.

- Recuperació de l'avaluació continua:

- Qui acredite davant el professor corresponent circumstàncies que l'impedisquen seguir l'avaluació continua, realitzarà, tant en primera com en segona convocatòria, una prova addicional a la final, consistent en un supost pràctic, facilitat amb antelació, sobre el que el dia de l'examen se li demanarà respondre a algunes de les qüestions que planteja i que tindrà un valor fins a 1,5 punts.

- Mínims de les dos parts de l'avaluació per a fer la mitjana:

Per a poder aprovar l'assignatura, l'estudiant haurà d'obtenir, tant en avaluació continua com en la prova final, al menys, un 40 per cent de la qualificació màxima que corresponga a cadascuna de les parts de l'avaluació. Es a dir, un 1,2 sobre 3 punt (si l'avaluació continua representa un 30 per 100 de l'avaluació) i un 2,8 sobre 7 (en el cas de que la prova global siga un 70 per cent de la qualificació final).

REFERÈNCIES

Bàsiques

- MARTÍN QUERALT, J.; LOZANO SERRANO, C.; TEJERIZO LÓPEZ, J.M. y CASADO OLLERO, G.: Curso de Derecho financiero y tributario, Tecnos, última edición.
- MARTÍNEZ GINER, L.A. (coord.): Manual de Derecho presupuestario y de los gastos públicos, Tirant lo Blanch, València, 2012.

ADDENDA COVID-19

Aquesta addenda només s'activarà si la situació sanitària ho requereix i previ acord del Consell de Govern

1. Contenidos

1. El Presupuesto: concepto y función. Los principios presupuestarios.

2. Los presupuestos generales del Estado. Contenido y efectos.
3. El procedimiento presupuestario. Aspectos generales.
4. La fase de elaboración del presupuesto.
5. Fase de aprobación del presupuesto.
6. Fase de ejecución del presupuesto.
7. Control del presupuesto: contenido de la función de control y tipos de control.
8. Ilícitos y responsabilidad en materia presupuestaria y de gasto público: la responsabilidad contable y tipología de sanciones administrativas y penales relacionadas con la gestión presupuestaria.
9. Presupuestos de los entes territoriales e institucionales: principales diferencias en relación con el régimen presupuestario del Estado.

No se suprimen temas, pero sí se reducen los contenidos inicialmente recogidos en la guía docente seleccionando los conceptos indispensables para adquirir las competencias

JUSTIFICACIÓN: Si bien no se ha modificado sustancialmente la dinámica del curso, al haberse sustituido las clases presenciales por presentaciones de la materia locutadas y sesiones de videoconferencia con cadencia semanal, la menor interacción directa con los y las estudiantes que comportan estas herramientas aconseja no profundizar en los aspectos más concretos y técnicos de la materia explicada que pueden considerarse accesorios para el aprendizaje de sus fundamentos o incluso propios de un estudio de carácter más especializado. En particular, se reducirán los contenidos de los 3 últimos temas incluidos en la guía docente.

2. Volumen de trabajo y planificación temporal de la docencia

Cómputo de las horas de actividad presencial impartidas y pendientes:

Clases presenciales según creditaje de la asignatura: $30 \times 1,5 \text{ horas} = 45 \text{ horas}$

Clases presenciales programadas según calendario académico curso 2019-2020: $29 \times 1,5 \text{ horas} = 43,5 \text{ horas}$

Clases presenciales impartidas previamente: $13 \times 1,5 \text{ horas} = 19,5 \text{ horas}$

Clases presenciales restantes: $16 \times 1,5 \text{ horas} = 24 \text{ horas}$

Las sesiones de clase presencial (tres horas semanales) se han sustituido por las siguientes actividades: locución de temas por el profesor y puesta a disposición del estudiantes con al menos una semana de antelación, realización de un test de autoevaluación sobre el tema explicado la semana anterior a realizar por los estudiantes durante un tiempo máximo de 40-45 minutos dentro del horario de la primera clase semanal (lunes 17:00-17:45 horas), sesión de videoconferencia en la que se repasan las respuestas del test y se abunda en la explicación del tema siguiente a partir de la presentación previamente facilitada a los estudiantes que se realiza en el horario de la segunda clase semanal (martes 17:00-18:30), abriéndose

posteriormente un chat en aula virtual para la resolución de dudas.

Se han introducido algunas actividades aplicadas adicionales (tests, elaboración de trabajos individuales o en grupo) no previstas inicialmente y que permiten mayor regularidad en la autoevaluación del proceso de aprendizaje.

Se suprime la actividad complementaria prevista: asistencia a conferencia impartida por un profesional experto en la materia.

El anterior régimen implica un mayor tiempo de preparación de materiales por parte del profesor y un incremento de la actividad no presencial del estudiante (excluidas las sesiones de videoconferencia) que se reflejan, de forma estimada, en el siguiente cuadro.

TIPO DE ACTIVIDADES NO PRESENCIALES	Horas (planificación inicial)	Horas (planificación docencia online)
Asistencia a eventos y actividades externas.	2	0
Elaboración de trabajos individuales	4	6
Elaboración de trabajos en grupo	3	5
Estudio y trabajo autónomo	15	15
Lecturas de material complementario	5	10
Preparación de actividades de evaluación	30	30
Preparación de clases de teoría	15	20

Preparación de clases prácticas y de problemas	11	11
Resolución de casos prácticos	2	2
Resolución de cuestionarios	3	6
TOTAL	90	105

La planificación temporal de la docencia, de acuerdo con la anterior, no varía significativamente.

3. Metodología docente

Herramientas que sustituyen a la docencia presencial:

- presentaciones ppt locutadas, cuadros sinópticos y videoconferencia síncrona BBC: clase magistral.
- videoconferencia síncrona BBC, chat aula virtual, fórum aula virtual: resolución de dudas, tutorías en grupo.
- correo electrónico: tutoría individual.
- Actividades aplicadas complementarias (análisis de textos legislativos y comentario de doctrina científica o de jurisprudencia): actividad complementaria.
- Reforzamiento de los cuestionarios online de autoevaluación.

Se utiliza la plataforma Moodle “Aula virtual” de la Universitat de València.

4. Evaluación

1. Adición de actividades de evaluación continua. Se incrementa la frecuencia de los cuestionarios test a uno por tema explicado; se programan dos actividades consistentes en un trabajo académico individual y otro en grupo (análisis de disposiciones normativas de carácter presupuestario relacionadas con la crisis sanitaria y comentario de un artículo doctrinal o de jurisprudencia).
2. Incremento del peso en la nota final de la evaluación continua del 30% al 40%.
3. Prueba final (60%): se dividirá en las dos siguientes pruebas:
 - Cuestionario tipo test a través de aula virtual (50% de la calificación de la prueba final).
 - Resolución de diversas cuestiones relativas a un enunciado práctico en grupos de un máximo de 3 estudiantes que dispondrán de una sesión abierta de videoconferencia BBC en el grupo de Aula virtual correspondiente a la asignatura (50% de la calificación de la prueba final).

5. Bibliografía

Se mantiene la bibliografía recomendada:

MARTÍN QUERALT, J.; LOZANO SERRANO, C.; TEJERIZO LÓPEZ, J.M. y CASADO OLLERO, G.: Curso de Derecho financiero y tributario, Tecnos, 2019.

MARTÍNEZ GINER, L.A. (coord.): Manual de Derecho presupuestario y de los gastos públicos, 3ª edición, Tirant lo Blanch, Valencia, 2018 (versión electrónica).

GARCÍA Y ANTONIO, J.P. y RODRÍGUEZ CASTAÑO: Régimen jurídico del gasto público. Presupuestación, ejecución y control, 7ª edición, Boletín Oficial del Estado, Madrid, 2018.

SÁNCHEZ REVENGA, J.: Manual de presupuestos y gestión financiera del sector público, Instituto de Estudios Fiscales, Madrid, 2009.

No obstante, se indica a los estudiantes que pueden acceder y utilizar como manual de referencia la versión electrónica de la segunda de las obras indicadas a través de la biblioteca virtual de la Universitat de València.